

nestkast bleek dit jaar bewoond te zijn. Bij controle vonden we namelijk braakballen, die onder leiding van Jan Alewijn Dijkhuizen gepluisd konden worden. Nu maar hopen dat er volgend jaar ook eieren gelegd worden. Afgelopen jaar zijn op 24 plaatsen braakballen van kerkuilen geraapt. Dus al broeden ze niet overal, er zijn toch al veel plekken die door kerkuilen benut worden. Dit levert vervolgens een enorme hoeveelheid gegevens op over de muizen op het eiland.

In Biert hebben we dit jaar voor de 5e keer een stel jonge kerkuilen geringd. De eigenaar van de boerderij ontving uit handen van onze ringer Adrie van der Heiden een oorkonde. Op deze plek zijn ook de eerste kerkuilen van Voorne-Putten geringd. De oorkonde was dus meer dan verdiend.

Met de steenuilen gaat het echter heel slecht. Onbekend is of ze dit jaar gebroed hebben. De waarnemingen, die we doen of doorvliegen betreffen altijd single uiltjes en nooit paartjes. Toch hopen we maar dat de steenuiltjes in onze regio paartjes gaan vormen en gebruik gaan maken van de door ons in bomen opgehangen nestkasten. Voor de ransuilen is er dit jaar een kunstnest in een boom geplaatst, dat gelijk in gebruik is genomen. Van de in onze regio wonende andere uil, de bosuil, is niet veel bekend.

Er broedt een paartje in het duingebied en rondom de Beerenplaat. Ook in Spijkenisse heeft een aantal maal een bosuilenpaar gebroed, maar dit jaar jammer genoeg niet. Ook hier ligt een uitdaging voor ons klaar.

Heeft u een uil in uw schuur of ziet u ergens uilen zitten of vliegen neem dan contact op met Adrie van der Heiden, a.vander.heiden@hetnet.nl of Sjaak Lobs, slobs@upcmail.nl.

Winterroofvogeltelling Voorne-Putten 2016 **door Hans op den Dries**

Al vanaf de winter 1997/1998 worden op Voorne-Putten de winterroofvogels geteld. Daarmee is dit de negentiende achtereenvolgende telling geweest. We hebben de telling in het weekend van 9 en 10 januari 2016 uitgevoerd. Enkele zekere extra waarnemingen in de omliggende dagen zijn nog toegevoegd. Dit waren waarnemingen die spontaan door verschillende tellers werden gemeld, waarvan men eigenlijk wel wist dat ze aanwezig zouden moeten zijn en die in het weekend niet werden gezien. Aangezien ik dit altijd al heb gedaan, is het vanzelfsprekend dat ik deze waarnemingen ook nu heb bijgevoegd. Natuurlijk moet dan wel goed worden opgelet dat er geen dubbeltellingen genoteerd worden. Ook nu hebben bijna alle leden van de vogelwerkgroep en enkele andere KNNV-leden deelgenomen aan deze activiteit.

Er stond een koude zuidenwind, kracht 3-4, maar deze was zeker niet zo sterk als vorig jaar. De temperatuur was met 6-8 °C te warm voor de tijd van het jaar, maar dit soort schommelende weersbeelden zijn niets nieuws. Al sinds jaar en dag varieert het weer, wat eigenlijk ook wel zijn charmes heeft, want daardoor is het nooit hetzelfde. Dit weerbeeld zorgde er uiteindelijk voor dat het aantal zichtwaarnemingen hoog was. Vooral de buizerd sprong er met 213 exemplaren weer met kop en schouders bovenuit. In totaal zijn er 302 roofvogels geteld, waardoor deze telling op de derde plaats is terechtgekomen. In 2006 zijn er 333 en in 2013 zijn er 311 roofvogels geteld.

De volgende waarnemingen sprongen dit keer in het oog:

Allereerst werd er 1 rode wouw gezien in de Wolvenpolder bij de Beerenplaat, ten oosten van Hekelingen. Het is de derde keer dat deze soort tijdens de winterroofvogeltelling (WRT) is geteld. De rode wouw is afgelopen jaar als broedvogel van Nederland genoteerd en daarmee is de kans op een waarneming in de winter toegenomen. Anders dan afgelopen jaar waren de kiekendieven ruim vertegenwoordigd. Van de blauwe kiekendief zijn er 8 exemplaren geteld en van de bruine kiekendief zijn er 6 geteld. Zoals wij gewend zijn bij de blauwe kiekendief is de verhouding man vrouw weer ongelijk. Er zijn verspreid over het telgebied 7 vrouwtjes en slechts 1 mannetje geteld. Bij de bruine kiekendief was de verhouding evenzo ongelijk, namelijk 5 vrouwtjes en 1 mannetje.

Er werden 14 sperwers geteld, daarmee zitten we boven het gemiddelde. Het blijft een soort die de teller verrast. Hij komt plotseling voor de dag, jaagt soms door een onmogelijke boschage en verdwijnt dan ook weer met de zelfde snelheid. Zo zag ik thuis onze "huis"-sperwer (mannetje) dwars door onze haagbeuk vliegen. Hij scheerde daarna met een haakse bocht weer voor de gevel langs, de tuin uit. Of hij beet had, was niet te zien, maar de paniek tussen de vele groenlingen was groot. Het hele tafereel duurde slechts 2 á 3 seconden. De havik was met 7 ex. verspreid over het gehele telgebied redelijk vertegenwoordigd.

Havik

De buizerd was natuurlijk het meest aanwezig. Hij is de talrijkste broedvogel onder de roofvogels in Europa, dus is het ook niet vreemd dat hij in de wintermaanden zoveel gezien wordt. Dit seizoen zijn er dus 213 geteld. Het haalt het gemiddelde weer een stukje omhoog. Slechts drie keer is de uitkomst hoger geweest (2006-221 ex., 2009-219 ex., 2013-234 ex.). Het laagste aantal is 2005, met 107 ex. en daarna kwam 1999 met 111 ex.

De grootste van alle roofvogels in ons gebied, de zeearend, is steeds minder zeldzaam aan het worden. Ondanks zijn formaat en hoewel het aantal in Nederland "gestaag" stijgt, is het geen garantie dat we deze vliegende deur onder de vogels, tijdens deze WRT kunnen spotten. Gelukkig is er een behoorlijk aantal vogelaars dat niet alleen deze telling heeft uitgekozen om een frisse neus te halen, waardoor meer kansen bestaan dat ze gezien worden. Zo zijn er 2 ex. gezien op de Beningerslikken, het gebied waar ook de meeste kansen liggen voor zichtwaarnemingen.

Ook de torenvalk kent door de jaren heen redelijke aantallen. Dit jaar zijn er 45 ex. geteld. Gelukkig kunnen we hier weer van een mooi aantal spreken. Het is net boven het gemiddelde.

Negen keer zat dit getal ruim lager, namelijk tussen de 27 en de 40 ex. Zes keer lag het aantal fors hoger, namelijk tussen de 48 en de 67 ex. De rest lag rond de 45 ex. Het laagste aantal was in 1999 en het hoogste aantal in 2001. De tellingen voorafgaand aan 2016 waren, op één jaar na, zeven jaren achtereen laag.

De slechtvalk (4) is dit jaar net als vorig jaar niet veel gezien. De topjaren 2007 (11), en 2011 t/m 2014 (respectievelijk 9, 6, 8, 8), moeten we misschien maar even vergeten. In dat geval is 4 een mooi aantal, want alle andere tellingen zijn er 1 tot 4 gezien.

Dan de moeilijkst waar te nemen soort, dat is het smelleken (1). Deze kleinste jager van het gebied is niet alleen klein, maar ook nog eens onopvallend gekleurd en snel. Daarnaast heeft hij ook nog eens de "vervelende" eigenschap om laag over het land te scheren om zo zijn prooi onaangenaam te verrassen. De meeste waarnemingen vallen tussen de 1 en 3 ex., maar de topper blijft nog altijd 2006 met 7 ex.

Als laatste roofvogel kunnen we voor het derde achtereenvolgend jaar de arendbuizerd (1) noemen. Deze vanuit het (zuid-)oosten afkomstige vogel heeft blijkbaar een goede keuken gevonden en houdt deze misschien wel stiekem geheim voor zijn soortgenoten uit zijn eigen leefomgeving. Het ligt erg voor de hand dat dit steeds de zelfde vogel is, mede omdat het niet gebruikelijk is dat deze soort in de wintermaanden naar het westen trekt. Wees eerlijk: "Wat zou u doen als u een rijke keuken ontdekt zou hebben?"

Zoals gebruikelijk zijn er ook nog enkele leuke waarnemingen doorgegeven. De meest bijzondere waren de 4 kleine zwanen (langs de Rijksstraatweg net voor Brielle) die tussen een grote groep knobbelzwanen schuilgingen, een patrijs in Polder Zuidland en in gebied 1464 (ter hoogte van de oude APM-terminal) een rustende drieteenmeeuw. Verder zijn er nog 20 grote zaagbekken, 6 grote zilverreigers en 1 ijsvogel gemeld.

Tot slot zijn er door een aantal mensen ook nog zoogdieren geteld. Zo zijn er ruim 50 hazen en zeker 6 reeën gezien.

We kunnen weer van een fantastische telling spreken. Ook dit jaar was de rode wouw een verrassing en de bijvangsten waren zeker de moeite waard.

Een overzicht van alle roofvogeltellingen wordt apart op de site gezet.

kopieer deze link: <https://www.knnv.nl/afdeling-voorne/roofvogels-telling>

Allemaal weer bedankt voor de moeite.

Verslag wintertelling vleermuizen op de Kop van Voorne door Jan Alewijn Dijkhuizen

Al meer dan 30 jaar worden de overwinterende vleermuizen in bunkers geteld op de Kop van Voorne. Waren er in het begin slecht enkele bunkerlocaties bekend, in de loop van de jaren werden er steeds meer opengegraven bunkers gevonden en in de jaarlijkse telling meegenomen. Mede door de uitbreiding van de overwinteringslocaties nam het aantal getelde vleermuizen toe. Maar nu we al jaren een gelijk aantal winterverblijven tellen, wordt er nog steeds een stijging van het aantal vleermuizen gemeten. Met uitzondering van dit jaar. Na het record van vorig jaar is er dit keer een kleine terugval geweest.

Tijdens het eerste weekeinde van het jaar worden traditioneel de bunkers van Voorne bezocht. Dat zijn er ondertussen meer dan 100! Met een zeer gemotiveerd groepje tellers worden alle kieren en gaten in de bunkers onderzocht. Een intensief karwei, zeker omdat de toegangsgaten van de bunkers voor ons mensen vaak maar nauwelijks groot genoeg zijn. Gelukkig hadden we dit jaar droog weer zodat we geen last kregen van nat, plakkend zand en steeds opnieuw beslagen brillen.

In twee dagen tijd worden de bunkers bij Natuurmonumenten, particulieren (vooral langs de